

TURINYS

Epidemiologijos žinios Lietuvoje	2
Europos ligų prevencijos ir kontrolės centro, Pasaulio sveikatos organizacijos naujienos	2
ECDC, PSO ir Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro informacija apie kaukių dėvėjimą ir rankų plovimą	3
Kaip tinkamai ir saugiai dėvėti medicininės ir nemedicininės (medžiagines) kaukes	4
Kaip tinkamai užsidėti, nusiimti ir išmesti medicininę kaukę	5
Kaip plinta naujasis koronavirusas: PSO medžiaga	6
DUK apie naują koronavirusą (SARS-CoV-2)	6
RENGINIAI	6

Leidiny Nr. 52

2020 m.

Redakatoriaus žodis

Koronaviruso infekcijos pandemija visiems priminė apie svarbias nemedicininės infekcijų kontrolės priemones: rankų higieną, kaukių dėvėjimą, kosėjimo etiketą bei fizinės distancijos svarbą. Visgi, didžiausiu iššūkiu visuomenei tapo ir daugiausiai klausimų sukėlė kaukių dėvėjimas viešose vietose. Todėl šiame ULAC biuletenyje išskirtinis dėmesys skiriamas kaukių dėvėjimo ir rankų plovimo rekomendacijoms.

Malonaus skaitymo,

Prof. dr. S.Čaplinskas
Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro direktorius

Epidemiologijos žinios Lietuvoje

Dvigubai daugiau kokliušo nei pernai per visus metus

Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro (ULAC) duomenimis, per pirmąjį šių metų ketvirtį registruoti 55 kokliušo atvejai ir tai net 28 kartus daugiau susirgimų... [Plačiau](#)

Šiomet užregistruota daugiau Laimo ligos nei pernai

Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro (ULAC) duomenimis, per šių metų pirmą ketvirtį užregistruoti 166 susirgimai Laimo liga ir tai 66 proc. daugiau... [Plačiau](#)

Sumažėjo sergamumas rotovirusine infekcija: skiepimų aprėptys pernai išaugo du su puse karto

Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro (ULAC) duomenimis, per pirmąjį šių metų ketvirtį registruoti 143 rotovirusinio enterito atvejai ir tai beveik septynis kartus mažiau... [Plačiau](#)

užsuk į mūsų kanalą

prisijunk prie mūsų

Plinta chlamidiozė – užsikrėtusiųjų padaugėjo trečdaliu

Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro (ULAC) duomenimis, per pirmąjį šių metų ketvirtį nustatyta trečdaliu daugiau užsikrėtimo šlapimo ir lytinių organų chlamidine infekcija (sin. chlamidioze) atvejų... [Plačiau](#)

Skiepų nuo erkinio encefalito apimčių didėjimui karantinas didelės įtakos neturėjo

Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro (ULAC) duomenimis, šiemet kovo–balandžio (karantino) mėnesiais įskiepyta 18,5 tūkst. daugiau vakcinų dozių nuo erkinio encefalito (EE), lyginant su pernai tuo pačių laikotarpiu... [Plačiau](#)

Dvigubai daugiau kokliušo nei pernai per visus metus

Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro (ULAC) duomenimis, per pirmąjį šių metų ketvirtį registruoti 55 kokliušo atvejai... [Plačiau](#)

Europos ligų prevencijos ir kontrolės centro, Pasaulio sveikatos organizacijos naujienos

Milijardai žmonių visame pasaulyje gyvena su herpesvirusine infekcija, paskelbė PSO

Maždaug pusė milijardo žmonių visame pasaulyje gyvena su lytiniu organų herpesvirusine infekcija ir net keli milijardai yra užsikrėtę burnos herpes infekcija, dar vadinama pūsleline... [Plačiau](#)

Europoje didėja sergamumas gonorėja

Sergamumas gonorėja Europoje padidėjo 22 procentais, skelbiama Europos ligų prevencijos ir kontrolės centro (angl. ECDC) naujausioje... [Plačiau](#)

ECDC, PSO ir Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro informacija apie kaukių dėvėjimą ir rankų plovimą

Kaukių dėvėjimas visuomenėje. Naujos Europos ligų prevencijos ir kontrolės centro rekomendacijos

Europos ligų prevencijos ir kontrolės centras (angl. ECDC) šią savaitę paskelbė rekomendacijas apie veido kaukių dėvėjimą visuomenėje nesergantiems asmenims... [Plačiau](#)

Kaip tinkamai ir saugiai dėvėti medicininės ir nemedicininės (medžiaginės) kaukes

Kaip saugiai dėvėti nemedicininę medžiaginę kaukę?

Ką daryti? Prieš liesdami kaukę – nusiplaukite rankas... [Plakatą atsisiųsti galite čia](#)

KAIP SAUGIAI DĖVĖTI NEMEDICININĘ MEDŽIAGINĘ KAUKĘ?

Ką daryti? →

Prieš liesdami kaukę – nusiplaukite rankas

Patikrinkite ar kaukė nėra pažeista arba nešvari

Užsidėję kaukę įsitinkinkite, kad tarp veido ir kaukės nėra tarpų

Kaukę uždenkite burna, nosį ir smakrą

Venkite kaukę liesti rankomis

Prieš nusimdami kaukę – nusiplaukite rankas

Nusimkite kaukę suėmę už galinių raištelių

Patraukite kaukę nuo veido

Kaukę sudėkite į švarų, sandariai uždaromą plastikinį maišeliį. Jei kaukė nėra nešvari ar drėgna – pamiuokite pakartotinį panaudojimą

Išimdami panaudotą kaukę iš maišelio, imkite tik už raištelių

Kaukę plaukite bent kartą per dieną. Darykite tai su muilu ar sikaibikiu, naudodami karštą vandenį

Nusidėmus kaukę – nusiplaukite rankas

Ko nedaryti? →

Nedėvėkite kaukės, kuri atrodo pažeista

Nedėvėkite kaukės, kuri nepriklunda prie veido

Nedėvėkite kaukės, jei ji nedengia nosies

Nenusimkite kaukės, jei šalia (1 m. atstumu) yra kitų žmonių

Nedėvėkite kaukės, su kuria jums sunku kvėpuoti

Nedėvėkite nešvarios ar drėgnos kaukės

Savo kaukę nesisidalinkite su kitais asmenimis

Medžiaginę kaukę gali apsaugoti aplinkinius. Tam, kad apsaugotumėte save ir išvengtumėte užsikrėtimo, prisiminkite, kad reikia laikytis fizinio atstumo nuo kitų asmenų (bent 1 m.), dažnai ir kruopščiai plauti rankas, vengti jomis liesti veidą ir kaukę.

UIAC
UŽKREČIAMŲJŲ LIGŲ
IR AIDS CENTRO
www.ulac.lt

World Health Organization

Kaip tinkamai ir saugiai dėvėti medicininės ir nemedicininės (medžiagines) kaukes

Kaip saugiai dėvėti nemedicininę medžiaginę kaukę?

Ką daryti? Prieš liesdami kaukę – nusiplaukite rankas... **Plakatą atsisiųsti galite čia**

KAIP SAUGIAI DĖVĖTI MEDICININĘ KAUKĘ?

Ką daryti? →

- Prieš liesdami kaukę – nusiplaukite rankas
- Patikrinkite ar kaukėje nėra skylių
- Raskite priekinę kaukės pusę, kurioje yra metalo gabaliukas arba standus sulenkimas
- Įsitinkite, kad spalvota kaukės pusė yra išorėje
- Metalinę dalį ar standų sulenkimą priglauskite prie nosies ir įsitinkite, kad gerai prigludę
- Kauke uždenkite burną, nosį ir smakrą
- Įsitinkite, kad tarp kaukės ir veido nėra tarpų
- Venkite kaukę liesti rankomis
- Nusimkite kaukę suėmę už galinių raištelių
- Patraukite kaukę nuo veido ir laikykite toliau nuo savo aprangos
- Nieko nelaukdami išmeskite panaudotą kaukę į šiukšlinadėžę, kuri užsidaro
- Nusisėmus kaukę – nusiplaukite rankas

Ko nedaryti? →

- Nedėvėkite pažeistas ar drėgnas kaukes
- Nedėvėkite kaukės, kuri nedengia nosies
- Nedėvėkite kaukės, kuri nepriglunda prie veido
- Nalieskite kaukės priekinės dalies
- Nenusimkite kaukės, kai kalbatės su kitais asmenimis ar darydami kitus darbus
- Nepalikite panaudotos kaukės ten, kur ją gali pasiekti kiti asmenys
- Nenaudokite tos pačios kaukės pakartotinai

Prisiminkite, kad vien tik kaukės dėvėjimas neapsaugos jūsų nuo COVID-19. Tam, kad apsaugotumėte save ir išvengtumėte užsikrėtimo, prisiminkite, kad reikia laikytis fizinio atstumo nuo kitų asmenų (bent 1 m.), dažnai ir kruopščiai plauti rankas, net kai dėvite kaukę.

UIAC
UŽkrečiamųjų ligų ir AIDS centras
www.ulac.lt

World Health Organization

Kaip tinkamai užsidėti, nusiimti ir išmesti medicininę kaukę

Kaip tinkamai užsidėti, nusiimti ir išmesti medicininę kaukę

Kauje uždenkite burną ir nosį, įsitikinkite, kad tarp veido ir kaukės nėra tarpų...

Plakatus atsisiųsti galite čia

KAIP TINKAMAI UŽSIDĖTI, NUSIIMTI IR IŠMESTI MEDICININĘ KAUKĘ

Kauke uždenkite burną ir nosį.

Įsitikinkite, kad tarp veido ir kaukės nėra tarpų

KAIP TINKAMAI UŽSIDĖTI, NUSIIMTI IR IŠMESTI MEDICININĘ KAUKĘ

Venkite liesti kaukę.

Jei taip darote dezinfekuokite rankas su antiseptiku arba nusiplaukite su vandeniu ir muilu

KAIP TINKAMAI UŽSIDĖTI, NUSIIMTI IR IŠMESTI MEDICININĘ KAUKĘ

Kaukei sudrėkus – pakeiskite ją nauja.

Nenaudokite tos pačios kaukės antrą kartą

KAIP TINKAMAI UŽSIDĖTI, NUSIIMTI IR IŠMESTI MEDICININĘ KAUKĘ

Taisyklingai nusiimkite kaukę:

suimkite už galinių raiščių (nelieskite kaukės priekio) ir nedelsdami išmeskite ją į uždarą šiukšliadėžę. Rankas dezinfekuokite arba nusiplaukite su vandeniu ir muilu

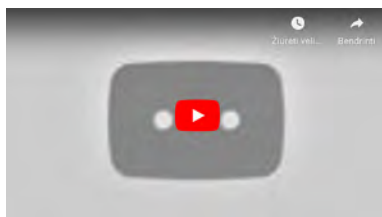
KAIP TINKAMAI UŽSIDĖTI, NUSIIMTI IR IŠMESTI MEDICININĘ KAUKĘ

Prieš uždėdami kaukę, nusiplaukite rankas su vandeniu ir muilu arba dezinfekuokite su alkoholiniu rankų antiseptiku

---

Kaip plinta naujasis koronavirusas: PSO medžiaga

ČIA

ULAC medikai parengė atsakymus į dažniausiai visuomenės užduodamus klausimus (DUK) apie kaulių dėvėjimą, rankų plovimą. DUK patalpinti ULAC interneto svetainėje ir nuolatos papildomi atsiradus naujesnei faktinei informacijai. Minėtą informaciją – banerį „Dėvėti kaukes, plauti rankas“ galima rasti [ČIA](#)

DUK apie kaukes ir jų dėvėjimą
DUK apie vaikų kaulių dėvėjimą

KODĖL reikia plauti rankas?
KAIP plauti rankas?
KADA reikia plauti rankas?

DUK apie naują koronavirusą (SARS –CoV-2)

Reaguodami į epidemiologinę situaciją, ULAC medikai parengė atsakymus į dažniausiai visuomenės užduodamus klausimus (DUK) apie koronavirusinę infekciją, sukeliančią COVID-19 ligą. DUK patalpinti ULAC interneto svetainėje ir nuolatos papildomi atsiradus naujesnei faktinei informacijai. DUK apie COVID-19 galima rasti [ČIA](#)

RENGINIAI

Europos imunizacijos savaitė

Prasidėjo Europos imunizacijos savaitė. Tarptautinių organizacijų raginimas tęsti imunizacijos paslaugas ir pandemijos metu.

COVID-19 pandemija priminė, kad užkrečiamosios ligos neturi sienų ir visos šalys yra pažeidžiamos, neatsižvelgiant į pajamų lygį ar jų sveikatos priežiūros sistemų stiprumą... [Plačiau](#)

Tarptautinė imunologijos diena

Minima Tarptautinė imunologijos diena: kas yra mūsų vakcinacijos herojai?

Balandžio 29-oji – Tarptautinė imunologijos diena. Pažymint šią dieną, Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centras (ULAC) primena, kad mažiau nei prieš 100 metų infekcijos buvo pagrindinė mirties priežastis... [Plačiau](#)

Pasaulinė rankų higienos diena

Prasidėjo Europos imunizacijos savaitė. Tarptautinių organizacijų raginimas tęsti imunizacijos paslaugas ir pandemijos metu... [Plačiau](#)

[Plakatą atsisiųsti galite čia](#)

Tarptautinė mirusiųjų nuo AIDS atminimo diena

Kasmet, trečiąjį gegužės sekmadienį minima mirusiųjų nuo AIDS atminimo diena. Pažymint šią dieną siekiama atkreipti dėmesį į su ŽIV/AIDS susijusias problemas, mažinti ŽIV ligos sukeltą naštą visuomenei, prisiminti žmones, mirusius nuo AIDS...

[Plačiau](#)

Pasaulinė kraujo donorų diena

Donorinio kraujo infekuotumas mažėja, rodo Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro (ULAC) medikų parengta apžvalga apie kraujo ir kraujo komponentų donorų infekuotumą transfuzijų keliu perduodamomis infekcijomis. Šios analizės duomenimis, pernai serologiškai tiriant donorų kraują dėl sifilio, hepatitų B ir C infekcijų iš viso nustatyta 40 sifilio, 7 ŽIV infekcijos, 57 hepatito B, 56 hepatito C infekcinių žymenų atvejai...

[Plačiau](#)